

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte
VOJNE BONDE!
The Oldest
Slovene Daily
in Ohio
Best Advertising
Medium

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), AUGUST 4, 1943

VOLUME XXVI.—LETTO XXVI.

STEVILKA (NUMBER) 180

NEMŠKI UMIK IZ ORLA; PREBOJ ČRTE NA SICILIJI

Nemci so pričeli vsesplošen umik, da izbegnejo smrtni pasti. — Nemška obrambna črta ob pogorju Etne prebita

PRODIRANJE AMERIKANCEV PROTI MUNDI

LONDON, sreda, 4. avgusta. — Nemci so pričali izvajati splošen umik iz Orla, kjer pada po njih od treh strani udarev sovjetske ofenzive, v kateri imajo Nemci ogromne izgubo.

Južno od Orla so Rusi pridrižni v Stiš in Pilatovko, od vzhoda sem pa so okupirali železniško postajo Domino, ki leži sedem milij od Orla.

Nemci se branijo ko blazni

Najsrdrtejši boji so se vršili na blatinih pšeničnih poljih severno zapadno od Orla, kjer so se Nemci naravnost blazno uprli, da izbegnejo obkolitvi od strani ruskih armad.

Ogromne nemške izgube

V teh bojih so Rusi vzdržali vse nemške udarce, pobili nad 2,000 Nemcev ter uničili 13 nemških tankov, 12 težkih topov in mnogo tovornih avtomobilov. Pod udarci obeh ruskih kolon, ki prodrijo do jugozapada, je padi približno 1,500 Nemcev; tam so Rusi zavzeli tudi večje število vasi.

V drugih odsekih plameče ruske fronte so zasegli Rusi večje količine nemškega materiala in živili. V včerajšnjih bojih so uničili Rusi 76 nemških letal.

Veliki ruski uspehi na jugu

Istočasno so dosegli Rusi večje uspehe na jugu, kjer so razobil obupno nemško ofenzivo, ki so jo pričeli Nemci pred petimi dnevi: To je bila že druga

Nemci se zavedajo, da so doigrali svojo igro in da se bliža polom

Značilne izjave nemških vojnih ujetnikov na ruski fronti. — Samo še bedaki verjamejo danes v nemško zmago.

MOSKVA, 3. avgusta. — "Zadnje čase se izteka vse baš nasprotno kakor smo pričakovali," tako se glasi žalostno priznanje nemškega poročnika Hermanna Gutmannia od 61. polka, 7. pehotne divizije, ki je bil zajet v boju z ruskimi četami.

Poročnik Leopold von Tadden pa komentira v svojem dnevniku Goeringovem govoru v berlinski Sportni palači sledče:

Koščena roka Smrti sega po Nemčiji

"Danes mora biti situacija jasna tudi največjemu bedaku v Nemčiji. Nemčija sedaj ve, kako nemško časopisje zavaja ljudstvo s tem, da slika dogodek v rožnatih barvah ali pa jih enostavno prezre. Zato je pričelo zdaj nemško ljudstvo uvrediti, da izteca smrt svojo koščeno roko že po nas ves . . ."

"Kako dolgo še bo Nemčija vzdržala, ne vem, toda dejstvo je, da se je pričela že silno mazati," je izjavil korporal Johann Raeder od 70. pehotne divizije.

Rojni duh je izhlapek Will Schaber, korporal v 79. pehotni diviziji, pa je rekel: "Danes ni v nemški armadi in

Angleški bombniki so bili spet nad Hamburgom

Pri devetem napadu na Hamburg je bilo izgubljenih 30 angleških bombnikov.

LONDON, 3. avgust. — Angleški bombniki so prileteli s podnebja silne električne viharje spet nad Hamburg, da nekdaj ponosnemu trgovskemu mestu in največjemu pristanišču v Nemčiji zadajo še svoj zadnji udarc z 1,500 tonami bomb, ki so jih zopet vrgli na mesto. Pri tem silnem napadu je bilo izgubljenih 30 bombnikov.

Poročila iz Evrope naznajojo, da gori v Hamburgu požari še od zadnjega tedna, ko je doživel mesto osem sovražnih zračnih napadov.

Industrija v Hamburgu je zdaj popolnoma uničena in produkcija nemških podmornic je za tretjino znižana.

Svedko časopisje naznanja, da je bilo v Hamguru 8347 oseb ubitih, 18,681 ranjenih, 3,514 pa se jih pogreša. 2,953 rezidenc je bilo popolnoma porušenih, 5,174 hiš pa silno poškodovanih.

Usoda Hamburga je prestršila prebivalstvo drugih nemških industrijskih mest, od koder so pričeli zdaj ljudje bežati. Število beguncov gre v milijone.

ZAPRTA TRGOVINA

Zavezniški glavni stan na Pacifik, 4. avgusta. — Ameriške napadalne čete so dosegle vzhodni konec japonske baze Munde na Novi Georgiji, kakor naznana danes general Mac Arthur.

Na drugem koncu 700 milj dolge fronte so zavezniški letalci na Novi Gvineji in Novi Britaniji uničili 29 japonskih bark, s čemer je doseglo število v desetih dneh uničenih bark skoraj udeležijo.

ZADUŠNICA

V četrtek zjutraj ob 8. uri se bo brala v cerkvi sv. Vida

zadušnica ob 30. dnevnici smrti Johna Nosse. Sorodniki in prijatelji so vabljeni, da se opravila udeležijo.

LISTNICA UREDNISTVA

Prosi se vse one, ki pošljajo kak dopis v objavo, da istega odpošljejo pravčasno, da bo v uradu najmanj dva dni pred dnem, ko se ga zahteva v priobčitev. To se tiče dopisov, ki niso predolgi, v slučaju dolgih dopisov, pa je potrebno, da so preje v uradu, kajti vzame čas,

da se ga pretipka za črkostavce. Toliko v blagohotno pojasnilo, da ne bo v slučaju izostalega dopisa, ki pride pozno v urad, kakega nesporazuma.

FARINACCI JE ZAPRT

CHIASSO, Italijansko - svetarska meja 3. avgusta — Reuterjeva agentura naznana, da so prijeli in zaprli v bližini Como v Italiji Roberta Farrinaccia, bivšega tajnika fašistične stranke. Prijeli so ga v trenutku, ko je hotel pobegniti.

VZPOSTAVITEV ODNOŠAJEV

MONTEVIDEO, Urugvaj. — Vlada republike Urugvaj je zopet navezala diplomatske odnose z Sovjetsko Unijo, ki so bili pretrgnati leta 1936.

\$4,467 ZA BREZPOSELNE

PITTSBURGH, Pa. — Iz blagajne Unemployment Compensation v Pittsburghu je bilo v enem tednu izplačanih \$4,467 osebam, ki so brezposelne, toda ne po svoji krividi.

ITALIJANI NE BODO UBOGALI

LONDON, 3. avgusta. — Italijanski poveljnik na francoskem otoku Korziki je sporočil svoji vladni v Rim, da "če se izkrica na otoku ena sama zavezniška edinica, ne bom mogel storiti ničesar proti temu, ker me vojaštvo, ako ga pozovem na obrambo, ne bo ubogalo."

Na sliki je skupina italijanskih ujetnikov, zajetih v Siciliji, ki marširajo proti zaledju.

Na sliki je skupina italijanskih ujetnikov, zajetih v Siciliji, ki marširajo proti zaledju.

NEMCI ZASEGLI LAŠKE PARNIKE

ISTANBUL, Turčija, 2. avgusta. — Nemci so zasegli tri italijanske parnike, natrapne z italijanskim vojaštvom, ko se je slednje vrátilo nazaj v Italijo. Nemci so zasegli parnike, ko so slednji pristali v Sudu zalivu na Kreti, da vzemajo na krov nove zaloge premoga.

Italijani so protestirali, toda Nemci so kajib temu parnike internirali, dokler se ne razvijejo nadaljni razvoji v Italiji.

Roosevelt predložil baje Italiji premirje 7 točk

Tozadne vest, ki ni bila potrjena od zavezniške strani, je sporočil radio osišča.

LONDON, 3. avgusta — DNB oddaja je objavila brzojavko iz Ženeve italijanskemu listu Il Popolo di Roma, ki naznana, da je predložil predsednik Roosevelt Italiji pogoje premirja, ki vsebujejo sedmero točk.

Osišča javlja brez potrdila od strani zavezniških, da so te točke sledče:

1. Italijanska armada in marinica morata prenehati z vsemi odkopom.

2. Sodelovanje z Nemčijo morata prenehati.

3. Italijanske čete v Grčiji, Albaniji, Franciji in Jugoslaviji morajo biti nemudoma odpoklicane.

4. Italija mora izročiti zavezniškom v nepoškodovanem stanju ves svoj vojni material.

5. V Italiji bo ustavljena ameriško - angleško - sovjetska vlada do konca vojnih operacij.

6. Aretacija vseh vojnih zločincov.

7. Osvoboditev vseh zavezniških ujetnikov, ki se nahajajo na italijanski zemlji.

ODMEVI KAMPANJE

Kakor doznavamo, so dobile peticije okrajnega pomožnega prosekutorja Johna J. Princa, ki kandidira za councilmana v 32. vardi, veliko število podpisov in njegova kampanja zelo udobno napreduje. Videti je, da se ljudstvo zaveda, da bo dobro, ako bo izvoljen, z njim dobrega in inteligenčnega zastopnika ljudskih teženj v mestni zbornici.

Lečenje

Na sliki vidimo bolničarko, ki je povzročila v vodi umeiniti vrtinec za lečenje živcev v roki nekega ameriškega vojaka, katerega je zadela krogla na Guadalcanalu.

Debata v nižji zbornici radi statusa Italije

Eden obeta, da se bo napram Italiji "zmerno" postopalo, ker je dobila Italija sedaj popolnoma družbeni status.

LONDON, 3. avgusta. — Anthony Eden, angleški minister zunanjih zadev, je izjavil včeraj v nižji zbornici, da so zavezniški pripravljeni, zmerno nastopiti proti Italiji, aki jih bo dala to, kar zahtevajo v zvezi s svojim bojem proti Nemčiji.

Eden je izjavil, da je zavzela Italija s strmoglavljenjem Mussolinija in fašistične stranke sedaj popolnoma družbeni status.

"Nam je mnogo na tem, da dosežemo z Italijo mir, v katerem bi lahko doprinesla svoj delež kot spoštovan narod sveta," je rekel Eden.

Debato je začel delavski poslanec Bevan, ko je vprašal, kakšne načrte ima vlada z ozirom na okupirano ozemlje. Bevan je vprašal, čemu se polaga vso odgovornost za brezpogojeni mir v Italiji na ramena generala Eisenhowerja in čemu "sam ne prevzamemo odgovornost za politično okupacijo Italije in za naše zadržanje napram nji?"

Organizacija Ujedinjenega odbora

Ujedinjeni odbor je bil organiziran dne 19. junija v Pittsburghu in sicer po delegatih Slovensko-ameriškega sveta, Hrvatskega kongresa in srbskega Vidovdanskega kongresa.

Cilji odbora

Cilji tega odbora so, kakor naznana Adamič, da se ojači edinstvo Amerikancev jugoslovanskega porekla za vojne napade Amerike ter za povojne načrte v optrajce ter da se govori v imenu jugoslovanskega naroda, ki ga je zasuhnilo osišča in ki ne more sam govoriti Ameriki in ostalem svetu.

Adamičeve izjave

Adamič pravi: "Mi smo prepričani, da ni mogoče doseči trajnega miru, aki se inteligenčno ne reši balkanskega vprašanja po tej vojni. Veleslo morajo omogočiti balkanskim narodom, da postanejo slednji gospodarski svet.

Ostali člani odbora, ki bodo navzoči pri tej seji, so: Ivan Butkovič, predsednik Hrvatske bratske zajednice; Josip Zalar, glavni tajnik KSKJ; John P. Ladešić, tajnik Hrvatskega konгресa; Mirko Kuhal, blagajnik SNPJ in tajnik Slovenskega ameriškega sveta, in drugi.

Razmotrivanja o napadu preko Jadran-skega morja

PM od 1. avgusta piše, da bo do zavezniških morda poskusili prekorakati reko Pad se predno se bodo mogli nacisti utrditi na tej liniji. V tem slučaju bodo zavezniški poskusili vdreti na Balkan s pomočjo svojega ogromnega invazijskega brodovja, ki se še vedno nahaja v tuniških pristaniščih, a vojno brodovje tudi še ni zavrstilo sredozemskih voda. Ako bi bila zavezniška invazija istočna sredozemskem morju in bi moglo prenati invazijske čete iz Italije na Jadranovo obalo Jugoslavije, Albanije ali Grčije, ako bi italijanska mornarica tudi še naprej ostala skrita, ali

Velik del onih 3,000 ladij, ki so prevažale invazijske čete iz Afrike na Sicilijo, se še vedno nahaja v tuniških pristaniščih, a vojno brodovje tudi še ni zavrstilo sredozemskih voda. Ako bi bila zavezniška invazija istočna s navalom ruske armade, bi zaplamela vsa jugovzhodna Evropa v ogromnem požaru, ki bi se dvignil z dveh strani.

RIBBENTROPA JE STRAH

LONDON, 3. avgusta. — Sir William Davison, član angleškega parlamenta, je danes izjavil, da si prizadeva Joachim von Ribbentrop, nemški minister zunanjih zadev, skleniti kupčijo za nakup neke vile v Švici.

Davison je izjavil, da bo vprašal zunanjega ministra Anthony Edena, da li so slednjemu znani Ribbentropovi načrti, in dalje, če so nevratalni narodi odgovorili na note, v katerih jih zavezniški svare, da ne smejo dati zatočišča vojnim zločincem.

CETRTA OBLETNICA

V četrtek ob osmih zjutraj bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzetje zadušnica za pokojno Mary Romih, v spomin četrte obletnice njene smrti. — Prijatelji in znanci so vabljeni.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:

KPo raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta:

For One Year — (Za celo leto) \$6.50

For Half Year — (Za pol leta) 3.50

For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:

(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehki):

For One Year — (Za celo leto) \$7.50

For Half Year — (Za pol leta) 4.00

For 3 Months — (Za 3 mesece) 2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:

(Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year — (Za celo leto) \$8.00

For Half Year — (Za pol leta) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland,
Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

PODPREDSEDNIK WALLACE — PRE- ROK BODOČE SREČE

Podpredsednik Henry Wallace je v svojem nedavnom govoru pred delavstvom v Detroitu izjavil, da se mora ameriški narod že danes priučiti vzdrževanju odgovornosti za svetovni mir, ki bo vključeval prosveto, izobilje potom proizvodnje in svetovno kooperacijo.

Zagovarjajoč smernice predsednika Roosevelta, je podpredsednik izjavil, da čim bomo po tej vojni kot zmagovalci odvrgli orožje, bomo morali nemudoma prijeti za orožje za zmago v borbi, ki bo sledila: v borbi proti pomanjkanju, brezposelnosti in imperializmu svetovnih trgov. Podpredsednik je naglasil, da je preveč milijonov Amerikancev komaj nedavno prišlo iz mračnih brlogov siromaštva in brezposelnosti, v katero stanje se nočejo nikoli več povrniti.

"Mi se ne moremo vojskovati," je rekel podpredsednik, "proti nacijski brutalnosti v tujini, istočasno pa trpeti plemenske spopade doma. Mi ne moremo zagovarjati enakosti pravic vseh narodov, istočasno pa odrekati pravico glasu milijonom naših lastnih državljanov."

Kot osnovno ameriško bodočnost, ki se bo pojavila, "ko bodo prenehali grmeti topovi," je podpredsednik Wallace navedel sledeče točke:

1. Delovno moč milijonov ljudi.
2. Največjo industrijsko produktivno silo na svetu.
3. Največji naravni in umetni izvori za proizvodnjo v mirnem času, ter stotine izumov, ki samo čakajo, da se jih vporabi, ko napoči svetovni mir.
4. Največje znanstveno organizirano poljedelstvo na svetu.
5. Visoki standard za razvoj stanov, z visoko organizirano transportacijo, komunikacijo in živiljenjskimi ugodnostmi.
6. Največja rezerva prihrankov posameznikov, ki jo je še kdaj dosegel kak narod.

Sredstva so nam v rokah in treba jih je samo izkoristiti, da bo z njimi osrečeno vse človeštvo, ko bo zavdal mir po tem viharju.

POLOŽAJ V NEMČIJI DOZOREVA

"New York Times" je objavil poročila iz Švedske, iz katerih je razvidno, "da je prizadel Mussolinijev padec načistom v Berlinu silne stiske in težave. Številni italijanski delavci v Siemens-Schuckert kovinskih napravah so pričeli tekom opoldanskega odmora proslavljati Mussolinijev padec, katerega je pravkar naznani radio, s prepevanjem Internationale.

Italijanom so se kmalu pridružili nemški delavci, kar ni trajalo dolgo, ko so pričeli sežigati Hitlerjeve slike, članske knjižice in nacijske ter fašistične znake. Policija ni storila ničesar, da bi končala te manifestacije.

Popoldne pa so se že pojavili ilegalni letaki s sledečim besedilom:

"Nemci! Kar je bilo mogoče doseči Italijanom, je tudi nam mogoče doseči. Dovolj nam je deset let laži, izdaje, tlačenja in vojne. Samo nacisti stoje na potu onega miru, ki si ga vsi želimo. Dol s Hitlerjem, Goebbelsom in Goeringom!"

Okočnice so nosile podpis "Antinacijska ujedinjena fronta."

Povsod po cestah so stale razburjene skupine, razpravljajoče o situaciji. Ljudstvo se je trgalo pri kupovanju časopisa, ki je bilo prodano tekom desetih minut po svojem pojavu.

Cete elitne garde, nastanjene v predmestjih Berlina, so čakale v pripravljenosti v svojih vojašnicah, toda niso bile pozvane, ker je policija zadostovala za vzdrževanje miru in reda. Sicer pa je policija nastopala "z ro-

Bratje, kvišku srca: — Na delo!

Cleveland, Ohio. — V sobotni izdaji vašega lista na naslovni strani ste priobčili triumfalni izraz naših literatov, ki so slutili, a niso še takrat vedeli, kdaj in od kod pride doba našega odrešenja.

Kakor zlato v ognju, tako morajo vsi narodi iti skozi trpljenje ali Kalvarijo do svobode, ki danes vemo, od kod prihaja. Da, sedaj veljajo oni izreki, kateri smo žal, premalo uvaževali

Od Atosa k Triglavu do Pomorja od Mazurmanov pa tja do Kosova, od Carigrada pa tja do Petrova, od Ladoge do Uralskega pogorja.

Od Dona do dubrovniškega morja, od Adrije do Balta in Ozova, od Prage tja do Moskve in Kijeva in do Kamčatke iztočnega obzorja.

Ural in Tatra, Volga, Sava, kjer širijo se daljne pokrajine, — se sliši jezik, ki mu vlada Slava.

Oj v kolo, bratje, kje je radost vaša, kje moje so velike domovine? Poglejte, to Vseslavija je naša.

M. I. Lah.

UREDNIKOVA POŠTA

Pomožni odbor: št. 2 JPO, SS

V zadnjem mojem poročilu so prispevali sledeči: Mr. in Mrs. Frank Cerkvenik, ki živita na 45. cesti in St. Clair Ave. sta prispevala vsoto \$10.00 in neimenovan dolar. Zavedenu paru želimo vso srečo in hvala tudi neimenovanemu.

S temi darovi smo dosegli, da imamo lep začetek za četrti tiščak, ker tretji je že odromal proti Chicagu (to je tretji tisočak od marca meseca). Upajmo, da bodo ta poročila zbulidone, ki se pišejo Janez Nedam. Kmalu bo čas, ko bomo lahko pomagali našemu trpečemu narodu v starri domovini.

Sedaj pa moram dati še nekaj popravkov k zadnjemu poročilu, kjer se je urinila neljuba pomota. Tako bi se moralno glasiti, da je podarila Mrs. Antoinette Simčič na mesto vence za pokojno Josephino Jereb vsoto \$5.00 in ne društvo Napredne Slovenke št. 137 SNPJ in tudi številka društva Napredne Slovenke št. 137 SNPJ ne 37 kot je bilo poročano, kajti tudi to društvo je prispevalo vsoto \$9.00 na mesto avtomobilista za pogrebom pok. Josephine Jereb.

Zelim, da mi prizadeta oseba in društvo ne šteje tega v zlo.

Ostajam udani za odbor,

Joseph Okorn, blagajnik.

Prispevki pri podružnici 48 SANSA, okrožje Waterloo

Cleveland, Ohio. — V mesecu juliju so za osvoboditev Slovenije darovali organizaciji ameriških Slovencev, delujoči pod imenom SANS, sledeči:

Tretji nabiralec pa tudi nikdar utrujeni Ludvik Medvešek je pa prinesel prav lepo vsoto, ako bi sešeli skupaj, pa tudi dobro besedo ima vedno pripravljeno za to akcijo. Zadnjih je nabral vsoto \$11.00, katere

Frank Jelaršič \$25.00, Frank Hayny \$1.00, Tom Lipovec \$1, Frank Polantz \$1.00, Anton Primec \$2.00.

S. D. D. na Waterloo Rd. prikavicami proti demonstrantom. Vsa vladna poslopja v centru Berlina pa so bila zastražena po četah elitne garde.

Prava antinacijska propaganda pa se je pričela v ponedeljek zvečer. V okolici šlezijske železniške postaje je bilo videti vsepovsod na zidovih napise: "Mi nočemo biti nič več Hitlerjeve lutke!" Na poslopju, kjer je bil svoječasno tiskan komunistični list "Die rothe Fahne" (Rdeči prapor) je bil napis: "Za našo antifašistično fronto se zahvaljujemo Hitlerju in Mussoliniju." Na poslopjih v delavskih mestnih četrtih Weddinga in Moabitu, je bilo opaziti napise: "Smrt Hitlerju! Berlin bo rdeč!"

Na drugi strani poglejmo kaj in kako propagando vrše zaključeni Velesrbi, ki so postalni imperialistični kot njih sosedje na rodu.

PRISTNA INDIJANSKA KORUZA

Dr. J. R. Holbert, kateremu gre priznanje, da je uspešno razvil več vrst koruznega semena, kot kateri drugi, primerja na zgornej sliki seme modernega izdelka s semenom Sauk vrste, ki so jo zadnje sejali Indijanci Sauk plemena l. 1831, tik pred tedanjem vojno.

vplačali za to leto že \$65.00; Italija in Nemčija. Nočemo več družbenega jugoslovenskega naroda, pač pa le veliko srbsko monarhijo. In narod pa tega v domovini noče, s tem je pokazal tudi že dokazal. Narod v domovini je za pravično utrdbo jugoslovenske države, brez kakih kronancev, hoče svojo federalno republiko in tesnejše vezi z slovenskimi narodi.

Torej je na vidiku, da narod

noče,

nazaj v predvojne razme

re, ampak hoče naprej do svoje

svobodnega cilja, ne le na

rodnega vprašanja, pač pa tudi

za socialno rešitev prave democ

ratike. Res je, da mi

ameriški Slovenci ne moremo

pri tem odločevati, stojimo pa

lahko ob strani, ter jih podpremo

mooralno.

Torej skupno v mesecu juliju

\$187.95 in v juniju so bili pri

spevki že zbrani pri tej podružnici \$111.50. Torej skupno je ta

podružnica že zbrala nekaj

manj kot tri sto (\$299.45), kar

je že lep začetek.

Nekatera društva so se obli

girala, da bodo prispevala go

tove vsfote mesečno. Na primer

društvo V boj št. 53 SNPJ

\$12.50 itd. Zadnja seja podružnici je bila dobro posečana in

živahnava v raznih razpravah,

med zastopniki postaja za idejo

navdušenja in željivo bi bilo, da

bo to navdušenje šlo tako da

le. Odvisno pač bo za uspehe

od organizacije oziroma njih

zastopnikov, ako se bodo ti vde

leževali sej, in razpravljal, in

zbiral prispevke med narodom,

da Collinwood storil svojo na

rodnost, kot dosedaj še

veden.

So nekatera društva, kate

ra so bila naprošena na sodelo

viranje, pa se še niso odzvala. Za

željivo bi bilo, da se pokažejo in

pridejo poleg, in doprinesajo

svoj delež. Vprašanje osvobi

te naroda ni vprašanje posa

meznikov, ali enega društva ali

organizacije, ampak vsega na

roda brez ozira na osebno pre

pričanje.

So nekatera društva, kate

ra so bila naprošena na sodelo

viranje, pa se še niso odzvala. Za

željivo bi bilo, da se pokažejo in

pridejo poleg, in doprinesajo

svoj delež. Vprašanje osvobi

MLADA BREDA

POVEST

SPISAL DR. IVAN PREGELJ

(Nadaljevanje)

Zganičili in umaknili so se ljudjih ob odrju in z napeto ravnovanjsko motrili Anico, ki je bila vstopila. Ali je bil smehljaj, ali je bil jok, ki je blodil na njenem licu? Skoro omahnila je k odru in pogledala mrtvo sojo odvedle žene. V nekaki omotici je prebila noč. Nišo bile ne sanje, ne bedenje ni bilo. Ni čutila ne bolesti, ne strahu. Zdela se je samo, da se ji je nekaj pripetilo, nekaj ne-navadnega. Ali kaj? No, da, mož ji je umrl, Juri je umrl. To je hudo! Juri je umrl. Čudno vendar, kako more človek umreti. Kaj je to, umreti? Ali je to nekaj takega, kar ona sedaj čuti? Ali ni morda nič? Umreti! Kje je zdaj on? Na Peči ga ni, v vasi ga ni, nikjer ga ni na zemlji. V večnosti je. Kje je večnost, kaj je večnost? Ali je sveta, ali je temna? In dvignila je oko k trokotnemu očesu in ga gledala dolgo. In čim dalje ga je gledala, s tem večjim strahom se ji je polnila duša.

"O, silna je večnost. O Juri ti si zdaj tam in si sam. Ali te je strah? Kje si? Kako ti je?" In solze usmiljenja nad njim, ki je sam, in ni pri njem nje, njegove žene, so ji zalile lice, in pustila je, da so tekle nezadrževane. In v solzah je zadremala, in ko se je prebudila, je bil dan. Planila je kvišku. Radel mraz jo je spretnel, in stoprav sedaj je začutila svežost rane, ki ji jo je usekala včeraj smrt možega. Neizrečeno hujji je bila današnja bolest. Temna in neponehujoča in brez nade, da odleže. Tudi solza ni bilo, dasi je srce prekipelo od njih. Ležale so v srcu, v prsih, na duši, dušile jo, tlačile na misli venomer, venomer ...

"Zaprite mu oči!" je viknila, "saj gleda!" In začela se je tresti od glave do nog, in napol

Gray Hair?
NEW VITAMIN RESTORES NATURAL COLOR
Free Booklet Tells Of Thrilling Discovery; New Hope For Millions

One of the most sensational scientific discoveries of modern times is an anti-gray hair vitamin that restores natural, normal color to gray hair in nature's own way. Scientific investigation has revealed that gray hair, in many cases, may be due to a vitamin deficiency. Scientists have also discovered the particular vitamin that is necessary to restore color to the hair in such cases. Reports of tests made indicate remarkable results. Not a dye—not a tint—not a drug—not a medicine! It is a valuable food supplement. If you are among the millions of people who find themselves handicapped, in business or socially, because of gray hair, mail coupon below (or write for free booklet about this marvelous new vitamin discovery. There is no cost or obligation, so send today.

United Vitamin Products, 9 W. Washington St., Chicago, Ill., Dept. L-2. Send me FREE BOOKLET about the new ANTI-GRAY HAIR VITAMIN.

Name _____

Address _____

City _____

State _____

Zip _____

Date _____

Age _____

Sex _____

Occupation _____

Employment _____

Business _____

Trade _____

Industry _____

Product _____

Service _____

PUSTOLOVŠCINE

DOBREGA VOJAKA ŠVEJKA

V SVETOVNI VOJNI JAROSLAV HAŠEK

(Nadaljevanje)

Na neko tako nagrado ne pozabim do svoje smrti. On nag, ona naga! V hotelu in niti zaklenila nista, tepca! Na divanu nista imela prostora, ker sta bila oba debela; torej sta se igrala na preprogi kakor kužka. In preproga je bila vsa razhojena, zapršena in po nji so se valjali čiki cigaret. Ko sem vstopil, sta oba skočila pokonci, on pa je stal proti meni in si držal roko, kakor figov list. Ona se je okrenila s hrbotom proti meni in na svoji koži je imela odtenjen ves vzorec mrežkovanje preproge in na križu ji je bila prilepljena cigaretarna hilzna... In pripovedoval je dalje, da smo kričali in tulili od smeja, le Stender je ostal žalosten..."

Vlak se je ustavil na postaji Mošon. Bil je že večer in nikogar niso pustili iz vagona. Končno so se odpeljali dalje. Iz nekega voza pa je prihajal glas, tako silen, kakor bi hotel prekriti ropot vlaka. Neki vojak s Kašperskih gor je v poboznem občutju opeval z groznim tuljenjem tih noč, ki se je bližala ogrskim ravninam: "Gute Nacht! Gute Nacht! Allen Muden sei gebracht..."

"Halt's Maul, du Elender!" je zakričal nekdo na sentimentalnega pevca, ki je utihnil. Potegnili so ga od okna.

Toda marljive roke niso mirovale prav do jutra. Kakor povsod v vlaku pod svetlobo svečki, so tudi takuj v razsvetljavi male petrolejke, viseče na steni, igrali dalje na karte...

V štabnem vagonu, kjer so sedeli častniki, je vladala spočetka vožnje čudna tišina. Večina je bila zatopljena v knjižico, vezano v platno, z napisom: Die Süden der Vater. Novelle von Ludwig Ganghofer, a vsi so bili ob enem pogreznjeni v čitanje 161. strani. Stotnik Sagner, polveljnik bataljonov, je stal ob oknu in držal v roki isto knjigo, odprto na isti strani. Zrl je

bavost. Vsakomur je pravil, da so se njegovi dedi pisali prvno Bügler von Leuthold in so imeli v grbu čapljino krilo z ribjim repom. Zato so ga imenovali čapljino krilo z ribjim repom. Toda trudil se je, da je požrl vso vojaško vedo, se odlikoval z marljivostjo in znanjem ne le vse učne tvarine, nego se je neutraljivo bavlil tudi študijem spisov o vojni umetnosti in s historijo vojskovedij.

"Sie, Kadett," je rekel stotnik Sagner, "strašansko ste brihten vojak. Tu vam namavati podatki popoloma zaupne informacije, a vi si jih hočete zapisati v svoj notes! Ako ga izgubite, vas čaka vojno sodišče."

"Pokorno javljam, gospod stotnik," je odgovoril kadet, "da nihče ne razlušči, kar bi napisal. Uporabljam namreč angleški sistem stenografije."

Vsi so ga pogledali zaničljivo. Sagner pa je zamahnil z roko in začel:

"Morda vam je nerazumljivo, kaj bi s 161. stranko Ludvik Ganghoferjeve novele Die Süden der Vater. Ali, gospodje, te je ključ nove šifrirane metode, uveljavljene po naredbi štaba armadnega zbora, ki smo mu prideljeni. Kakor vam znano, je mnogo metod za šifriranje vaših poročil na bojišču. Najnovejša, katero uporabljam, je številčna metoda."

Ako imamo n. pr. sprejeti poselje: Auf der Kote zweihundertachtundzwanzig, Machinen-gewehrführer links richten, sprejmemo, gospodje, tole brzjavko: Sache — mit — uns — das — wir — aufsehen — in — die — versprachen — die — Martha — dich — das — ang-

Stotnik Sagner pa je ogovril častnike: "Meine Herren!" kakor je to delal dedek polkovnik, dasi jim je prej zmerom rekel "Kameraden!"

"Also, meine Herren ..." In začel je predavati o novem sistemu šifriranja depeš na bojem polju. Kadet Biegler je potegnil notes in svinčnik in rekel z nenavadno uslužnjim tonom: "Pripravljen sem, gospod stotnik."

Vsi so se ozrli na bedaka, či- gar stremuštro je mejilo na be-

ALI JE TREBA VAŠO STREHO NANONO POKRITI?

Naša tvrdka je pozvana kot ena najboljših v tem oziru, in delo, ki ga izvršimo je pravovrsto in zadovoljivo v vsakem oziru. POPRAVLJAMO FORNEZE IN VRŠIMO KLEPARKA DELA POKLICITE NAS, CE RABITE NOVO STREHO. DALI VAM BOMO PRORACUN BREZPLACNO

Universal Roofing Service

1515 ST. CLAIR AVENUE
Tel.: CH. 8376-8377 — OB VECERIH: ME. 4767

V BLAG SPOMIN

DRUGE OBLETNICE SMRTI NAŠE PRELJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE SOPROGE IN MATERE

Johanne Nahtigal

ki je Bog poklical k sebi
dne 4. avgusta 1841.

Dve leti v hladnem grobu soproga in mati že pocivaš, ker od nas Te je ločila na božji klic nemila smrt.

Draga soproga in ljubljena mati, prezgodaj odšla si od nas, nikoli od nas pozabljeno ne bo, srce, ki vedno za nas skrbelo.

Počivaj mirno, soproga in mati, storila vse nabolje si za nas; večni Bog Ti daj pladič, spavaj v grobu zdaj sladko.

Zalučiči ostali:

FRANK NAHTIGAL, soprog.
JENNIE BOLDAN, hči.
FRANK in ELEANOR NAHTIGAL pastorka.

Cleveland, O., 4. avgusta, 1943.

V BLAG SPOMIN

PRVE OBLETNICE SMRTI NASEGA PRELJUBLJENEGA IN NIKDAR POZABLJENEGA SINA IN BRATA

JOHN SPEH

ko se je končala njegova pot življenja in je v vojaški službi za vedno v Bogu zaspal dne 3. avgusta 1942.

Eno leto je že poteklo od bridega spomina dne, ko sprejeli smo vesi žalostno, da Tebo več med nami ni.

Ljubi sin in brat predragi, spomin v naših srcah je ostal, v miru božjem sladko počivaj, in prosi tam Boga za nas.

Zalučiči ostali:

JOHN in JOHANA SPEH, starši;
JENNIE SPEH, MARY por. Leslie in SOPHIE por. Stucki, sestre
FRANK, JOSEPH in PFC. ROBERT, bratje

Cleveland, Ohio, 3. avgusta 1943.

Cleveland, O., 4. avgusta, 1943.